Dosarul nr. 5r-3070/2023

4-23071519-12-5r-18052023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

30 noiembrie 2023 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Tudor Stambol
Grefier Cătălina Rașcovschi
În lipsa:
Contravenientului Dumitru Bosnea
Agentului constatator Igor Mîndrescu

examinând în ședință judiciară publică, în limba de stat, contestația depusă de **Bosnea Dumitru** (născut la *****, IDNP *****, domiciliat *****), împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 859170 din 30.04.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 15 unități convenționale și 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, -

c o n s t a t ă:

Prin decizia agentului constatator al DP „Centru" INSP al IGP al MAI – Igor Mîndrescu din 30.04.2023, Bosnea Dumitru a fost tras la răspundere contravențională și sancționat conform art. 240 alin. (1) Cod Contravențional, cu amendă în mărime de 15 unități convenționale și 3 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 30.04.2023, ora 16:27 min., s-a deplasat cu automobilul de model „*****" cu n/î *****, în mun. Chișinău, str. Florilor intersecție cu str. V. Voievod, ignorând cerințele indicatorului 2.2, trecerea fără oprire interzisă.

La data de 10.05.2023, contravenientului Bosnea Dumitru a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 859170 din 30.04.2023 și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 15 unități convenționale și 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, nu este de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție din motiv că, la locul menționat în procesul verbal nu este semnalizat cu indicatorul stop.

În ședința de judecată contravenientul Bosnea Dumitru nu s-a prezentat, fiind citat despre data, ora și locul ședinței de judecată la adresa de domiciliu indicată în materialele cauzei contravenționale, citația a fost restituită de către oficiul poștal cu mențiunea „Nereclamat", astfel că, prin prisma art. 382 Cod contravențional, instanța de judecată, considerând că, procedura citării legale a fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată agentul constatator Igor Mîndrescu, prin cerere scrisă a solicitat examinarea cauzei în absența sa, considerente din care instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația, a anula decizia de sancționare și a înceta procesul din lipsa faptului contravenției, din următoarele considerente.

Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8)*.

Termenul de depunere a contestației a fost respectat.

În ședința de judecată s-a constatat că prin decizia agentului constatator al DP „Centru" INSP al IGP al MAI – Igor Mîndrescu din 30.04.2023, Bosnea Dumitru a fost tras la răspundere contravențională și sancționat conform art. 240 alin. (1) Cod Contravențional, cu amendă în mărime de 15 unități convenționale și 3 puncte de penalizare pentru faptul că, la data de 30.04.2023, ora 16:27 min., s-a deplasat cu automobilul de model „*****" cu n/î *****, în mun. Chișinău, str. Florilor intersecție cu str. V. Voievod, ignorând cerințele indicatorului 2.2, trecerea fără oprire interzisă.

Conform art. 7 Cod contravențional, *persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.*

Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existenta contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de*

trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, *probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod contravențional, *nerespectarea de către conducătorul de vehicul a indicatoarelor rutiere de prioritate, a indicatoarelor de interzicere și de sens obligatoriu, a indicatoarelor de informare privind locul de staționare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilități, privind direcția permisă de deplasare, a marcajului rutier al drumului privind acordarea dreptului prioritar de circulație, dreptului privind delimitarea benzilor de circulație pe sens opus și a celor destinate vehiculelor de rută, a marcajului rutier al locului de staționare rezervat vehiculelor conduse de persoane cu dizabilități, nerespectarea regulilor de circulație privind începerea deplasării și schimbarea direcției de mers, privind poziția pe carosabil, privind depășirea vehiculelor, privind traversarea intersecțiilor și a locurilor de oprire a transportului public, privind remorcarea vehiculelor, privind transportul persoanelor și al încărcăturilor, privind deplasarea pe autostrăzi, nerespectarea exigențelor de folosire a dispozitivelor de iluminat la căderea întunericului sau în condiții de vizibilitate redusă se sancționează cu amendă de la 15 la 30 de unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.*

În legislația Republicii Moldova, ca și în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat și în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (*Zilibergerg împotriva Moldovei* (§ 35, din 01 februarie 2005), *Angel împotriva României* (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau *Ozturk împotriva Germaniei* (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

Instanța reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (*cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007*), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, îşi exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu

ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterând importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală", a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească și pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 859170 din 30.04.2023, întocmit în privința lui Bosnea Dumitru.

Instanța de judecată reține că, contravenientul a fost sancționat pentru faptul că, la data de 30.04.2023, ora 16:27 min., s-a deplasat cu automobilul de model „*****" cu n/î *****, în mun. Chișinău, str. Florilor intersecție cu str. V. Voievod, ignorând cerințele indicatorului 2.2, trecerea fără oprire interzisă, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, însă pentru stabilirea acestui fapt lipsesc careva probe ce ar demonstra că anume la data, locul și ora respectivă, Bosnea Dumitru, s-a deplasat cu automobilul de model „*****" cu n/î *****, în mun. Chișinău, str. Florilor intersecție cu str. V. Voievod, ignorând cerințele indicatorului 2.2, trecerea fără oprire interzisă, nu au fost anexate careva declarații ale martorilor ori, nu au fost prezentate careva probe materiale, simpla indicare a faptelor date în procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate constitui temei de sancționare a persoanei având în vedere că, prin prisma art. 425 alin. (2) Cod contravențional, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În aceiași ordine de idei instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept *in dubio pro reo*.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod. Tot în acest context, potrivit art. 375 Cod Contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei

contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Conform jurisprudenței CEDO în cauza Anghel vs Romania, Curtea a reiterat că prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este o prezumție lipsită de rezonabilitate și poziționează contravenientul într-o situație dezavantajoasă în raport cu agentul statului, ceea ce contravine principiului egalității părților și a armelor în proces.

Drept consecință, prezumția de nevinovăție prevăzută de art. 6 par. 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este aplicabilă și în cazul faptelor sancționate contravențional în dreptul intern și atrage răsturnarea sarcinii probei în cazul litigiilor contravenționale. În aceste condiții, persoana sancționată contravențional nu trebuie să facă proba nevinovăției sale, ci autoritatea din care face parte agentul constatator are obligația de a proba existența faptei, identitatea persoanei care a săvârșit-o și nevinovăția acesteia.

Conform art. 21 din Constituție, *orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.*

Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 Cod contravențional.

Astfel, Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem", cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional, sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

În ceea ce privește legalitatea procesului-verbal, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție este încheiat cu respectarea dispozițiilor legale, acesta cuprinzând mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute și nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa.

Astfel, din motiv că agentul constatator nu a prezentat probe în confirmarea vinovăției contravenientului, unica probă prezentată instanței fiind procesul-verbal cu privire la contravenție, iar potrivit constatărilor CEDO în cauza Anghel contra României – prezumția de legalitate și adevăr a procesului-verbal cu privire la contravenție este lipsită de rezonabilitate și plasează contravenientul într-o situație defavorabilă în

comparație cu agentul statului, instanța concluzionează de înceta procesul contravențional, constatând lipsa în acțiunile contestatorului a faptului contravenției.

Potrivit art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravențional, *procesul contravențional pornit încetează dacă nu există faptul contravenției.*

Conform art. 461 Cod contravențional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.*

În circumstanțele de fapt și de drept enunțate, instanța v-a admite contestația lui Bosnea Dumitru împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție intentat de către agentul constatator Igor Mîndrescu, v-a anula decizia de sancționare și v-a înceta procesul din lipsa faptului contravenției.

În conformitate cu art. 461, 462 Cod contravențional, instanța de judecată, -

h o t ă r ă ș t e:

Admite contestația depusă de contravenientul **Bosnea Dumitru.**

Anulează decizia agentului constatator din 30.04.2023, prin care lui **Bosnea Dumitru** i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 15 unități convenționale și 3 puncte de penalizare pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, în temeiul procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 859170 din 30.04.2023.

Încetează procesul contravențional privind acuzarea lui **Bosnea Dumitru** de comiterea contravenției prevăzute de art. 240 alin. (1) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

Hotărârea cu drept de recurs, la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecător **Tudor Stambol**